

EKONOMI & POLITIK

Redaktör: Eva Parkrud 031-62 41 13,

Biträdande redaktörer: Arne Larsson 031-62 41 24, Anna Liljenberg 031-62 42 14.

LÅT IDÉERNA FLÖDA FRITT

Öppen innovation en väg till snabbare lösningar

INNOVATION: För att kunna vara först med nya idéer gäller det att öppna organisationen och ta hjälp utifrån. Öppen innovation är en växande trend bland företag.

När GP gjorde om designen senast fick läsarna vara med via en face-bookgrupp. Och när gp.se granskade hyresvärdar var det på en blogg som byggde på tips från och dialog med läsarna.

Det här är inga särskilt unika grepp. Tvärtom, öppenhet är ett ledord för allt fler företag.

PÅ FLERA HÅLL, både inom akademien och i företagsvärlden, pratar man om öppen innovation. Björn Remneland-Wikhamn som forskar på handelshögskolan i Göteborg har skrivit en bok om fenomenet.

– En grov definition på öppen innovation är att det handlar om att få till ett kunskapsflöde över organisationsgränserna för att accelerera innovationsprocessen. Men i dag sorteras väldigt många olika företagsformer i under begreppet och det kan ibland få det att verka lite oprecist.

LITE FÖRENKLAT KAN man kanske säga att öppen innovation innebär en brytning med det traditionella sättet att se på forskning och utveckling som något hemligt som helst ska ske inom företagets väggar.

Ett exempel på det är den amerikanska sajten Innocentive där företag kan lägga ut uppdrag som de vill ha lösta på en webbplats och tala om vad de är beredda att betala för det.

Sajten har över 250 000 registrerade problemlösare – ingenjörer, forskare, experter och andra intresserade som alla kan skicka in förslag till lösningar.

Företaget betalar sedan bara för den eller de lösningar de tycker är

ETT GOTT EXEMPEL. I stället för att själva fylla mobilerna med innehåll, så ger de en plattform för användarna att själva skapa innehåll.

bäst. Nasa, Procter & Gamble och svenska SCA hör till de som använder sig av Innocentive.

Sajten har över 250 000 registrerade problemlösare – ingenjörer, forskare, experter och andra intresserade som alla kan skicka in förslag till lösningar

Liknande sajter och nätverk finns över hela världen där företag samarbetar med experter utanför företaget, men i vissa fall också med konkurrenter och kunder.

– Appar är ett bra exempel på det här sättet att tänka. Mobil-tillverkarna hade ju aldrig kunnat fylla sina telefoner med allt detta innehåll på egen hand. I stället tillhandahåller de en plattform där användarna själva kan skapa innehåll, säger Björn Remneland-Wikhamn.

EN UTMANING FÖR det här förhållningssättet är, enligt Björn Remneland-Wikhamn, att definiera vem som äger vad när produkter och tjänster skapas i öppna nätverk där man bygger vidare på befintliga idéer och där information flödar fritt. På sina håll har patent och upphovs rätt i deras nuvarande former börjat ifrågasättas.

– Principen att den som skapar något äger det är lätt att förstå. Investerar du x antal miljoner i en idé och någon sedan snor den rakt av så blir du kanske inte lika benägen att investera nästa gång. Men samtidigt är patenträtten skapad i en tid som inte ser ut som vår, säger Björn Remneland-Wikhamn.

ENLIGT HONOM LÄR det i framtiden bli svårt för företag att inte haka på den här trenden med ökad öppenhet i innovationsprocessen.

– Det är mycket kortare livslängd på produkter i dag. Vi vill hela tiden byta upp oss, vilket gör att innovationsprocessen blivit mer kotsam. Det här gör att utvecklingen drivs mot mer öppenhet och samarbete.

LOTTA HOHNER

031-62 40 00 lotta.hohner@gp.se

SCA tar hjälp av andra företag och kunder

Hur kan man hjälpa äldre att slippa urinvägsinfektioner? Hur hittar man en engelsktalande materialleverantör i Ryssland? När företaget SCA ska lösa ett problem söker de svaren utanför organisationen.

– Med det här sättet att arbeta har du plötsligt hundratusentals experter och forskare över hela världen som kan jobba för dig med att lösa en uppgift, säger Ingela Torstensson som är ansvarig för research och innovation på SCA hygien.

SCA HAR SINA kontor i stora, ljusa lokaler i Sisjön. I lobbyn står ett urval av företagets produkter uppdrade: blöjor av märket Libero, Tena inkontinensskydd, torkpapper, tvål och våtservetter. SCA har 45 000 anställda i ett sextiofem länders och hade förra året en nettoförsäljning på 107 miljarder kronor.

För två år sedan började de arbeta

aktivt med öppen innovation.

Ingela Torstensson berättar att det dels handlar om att öppna företaget internt, dels om att ta in kunder, leverantörer och andra företag i innovationsprocessen.

”Vi har ingen möjlighet att hålla den innovationstakt som krävs i dag om vi ska hitta på allt själva. Företag som tror att de kan det kommer inte at överleva.”

Bland annat har man inlett ett samarbete med företaget Biogaia i Lund som arbetar med probiotiska bakterier.

Planen är att tillsammans ta fram produkter som kan hjälpa mot till

exempel urinvägsinfektioner och magproblem hos äldre.

SOM EN DEL i innovationsarbetet har SCA också börjat handla med patenträttigheter och licenser på patent.

– Ibland kan det vara så att ett företag sitter på ett patent som hindrar vår innovation, samtidigt som vi sitter på ett som stör dem. Då kan man göra ett byte. Det handlar om att ha modet att säga: vi kommer faktiskt inte att använda det här patentet och i stället låta någon annan exploatera det.

SCA ANVÄNDER OFTA sajten Innocentive för att få hjälp med idéer och tekniska lösningar på problem, men också för att få tag i kontakter som de själva inte har i sitt nätverk.

– Vi behövde en leverantör av ett visst material i Ryssland. Leverantören behövde dessutom kunna engelska och vi hade inte de kontakterna. Då la vi ut det som en utmaning på Innocentive och fick

svar. Det bästa med Innocentive är att vi bara betalar den som löser problemet åt oss.

”Vi måste bli mycket öppnare. Det finns inget annat val.”

Man skulle kunna hävda att det här inte är något nytt, företag har väl alltid lyssnat på sina kunder och leverantörer i innovationsprocessen?

Ingela Torstensson håller till viss del med om den invändningen, men säger att det handlar om att verkligen gå på djupet och öppna upp hela organisationen.

– Vi måste bli mycket öppnare. Det finns inget annat val. Vi har ingen möjlighet att hålla den innovationstakt som krävs i dag om vi ska hitta på allt själva. Företag som tror att de kan det kommer inte att överleva.

LOTTA HOHNER

031-62 40 00 lotta.hohner@gp.se

Öppen innovation

■ Begreppet myntades 2003 av Henry Chesbrough, professor på University of California och författare till boken *Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology*.

■ I hans definition ligger fokus på företag och tanken att de inte har råd att förlita sig enbart på intern kunskap. I stället måste de handla med kunskap och idéer på en öppen marknad.

■ Andra har utvidgat begreppet till att handla mer om relationer – idéer är något som skapas gemensamt i nätverk där information får flöda fritt.